

/ Muzaffer İzgü. Ankara: Bilgi Yayınevi, 2008. – 296 s. 7. İzgü Muzaffer Hamdolsun açız / Muzaffer İzgü. Ankara: Bilgi Yayınevi, 2009. – 212 s. 8. Kaya Doğan Dualar ve beddualar/ Doğan Kaya // Türklük bilimi araştırmaları. Sivas: Dilek matbaası, 1997. – S. 99 – 121. 9. Kemal Yaşar Karıncanın su içtiği Yaşar Kemal / İstanbul: YKY, 1959. – 508 s. 10. Kemal Orhan Cemile / Orhan Kemal. İstanbul: Yayılacak Matbaası, 2001. – 160 s. 11. Kemal Orhan Gurbet kuşları / Orhan Kemal. İstanbul: Everest, 2007. – 372 s. 12. Türkçe sözlük / Mehmet Ali Ağakay. Ankara: TDK, 2005. – 2248 s.

Нікіфорова Є.Ю., асист.,
Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка

МОВНА ОСОБИСТІТЬ "ТРОЛЬ" В АНГЛОМОВНІЙ ФОРУМНІЙ КОМУНІКАЦІЇ

Статтю присвячено лінгвістичному дослідженню мовної особистості "Троль" у віртуальному просторі. У роботі розглянуті основні риси віртуальної особистості "Троль" та проаналізовано конфліктні комунікативні стратегії та тактики.

Ключові слова: *віртуальна мовна особистість, вербальний конфлікт, комунікативні стратегії та тактики.*

Статья посвящена лингвистическому исследованию языковой личности "Троль" в виртуальном пространстве. В работе рассмотрены основные черты виртуальной личности "Троль" и проанализированы конфликтные коммуникативные стратегии и тактики.

Ключевые слова: *виртуальная языковая личность, вербальный конфликт, коммуникативные стратегии и тактики.*

The paper is devoted to the linguistic study of language personality "Troll" in virtual communication. The work aims to investigate virtual personality "Troll" and analyze communicative strategies and tactics.

Key words: *virtual language personality, verbal conflict, communicative strategies and tactics*

На початковому етапі розвитку інформаційних технологій вважалось, що комп'ютери обмежують свободу та руйнують життєві цінності. Але вже в 1970-х роках комп'ютери перетворились на засіб самовираження та духовного звільнення. Персональні комп'ютери називали новим ЛСД, що підтверджувало злиття психоделії та

кібернетики [Айзексон 2011, с. 92]. У XXI столітті з розвитком інформаційних технологій, персональні комп'ютери є в багатьох родин та використовуються задля різних потреб користувачів, чи то розваги, кооперація, чи самоствердження. Користувачі сучасних інформаційних технологій створили власну кіберкультуру, що являє собою своєрідне духовне об'єднання людей – комп'ютерних фірм, організацій, клубів, неформальних груп та угруповань. Вона включає в себе особливу кібернетичну ідеологію, певні етнічні норми та цінності, естетичні потреби, міфологію, смаки, що є визначальними для існування окремих відвідувачів кіберпростору та мережевих спільнот [Васюков].

Сучасний віртуальний простір насичений безліччю інформаційних та комунікативних порталів, що використовуються для розваг та інших потреб. Форуми є віртуальним сервісом, де користувачі задовольняють потребу у комунікації. Об'єктом нашого дослідження є мовна особистість "троль", яку можна вважати найактивнішим учасником форумної комунікації. Тролі спілкуються в мережі для того, щоб самоствердитись шляхом приниження іншого мовця. У контексті віртуальної комунікації – це особа, яка спонукає учасників спілкування до конфронтації або обміну повідомленнями з емоційним забарвленням, шляхом розміщення у віртуальному просторі образливих повідомлень [Internet Trolls].

Лексема *troll* у більшості людей викликає асоціації зі скандинавським фольклором та дитячими казками, в яких тролі представлені як негативні та потворні персонажі, що творять зло та завдають шкоди. У віртуальній комунікації номінація *troll* є усіченням основи від іменника *trolling*, що означає "ловля риби на блешню". У віртуальному просторі термін *trolling* використовується метафорично: мовці-тролі провокують "кльовання", надсилаючи повідомлення, що є образливими, підбурюючими та недоречними [What is an Internet Troll?].

Тролі та їх діяльність (тролінг) – актуальна проблема у віртуальному просторі. Доказом цього є значна кількість статей, присвячених засобам протидії такому виду поведінки [What Is an Internet "Troll"?; How to recognise and deal with Trolls ; How to avoid trolls; Internet Trolls and trolling; Netiquette Guidelines; Troll Psychology]. Преважна більшість авторів статей наголошують на тому, що єдиним засобом боротьби з тролями є тактика ігнорування їх повідомлень, оскільки саме реакція на повідомлення – це все, що потрібно троллю для його самоствердження:

The only way to deal with trolls is to limit your reaction and not to respond to trolling messages. It is well known that most people don't read messages that nobody responds to, while 99% of forum visitors first read the longest and the largest threads with the most answers. [Netiquette Guidelines]

What one does is ignore the Troll. Do not read any post, nor respond, even obliquely. If one need not be on the forum, then one simply avoids it. [Internet Trolls and trolling]

The technique known as "never interacting with anyone on the internet. Ever." Has proven to be the only way to avoid trolls. [How to avoid trolls]

У когнітивному просторі комунікантів мережі троль постає в негативному світлі, як особа з низькою самооцінкою та набором негативних якостей. Про це свідчать лексичні одиниці та словосполучення, що використовуються " мешканцями" мережі при обговоренні діяльності тролів, наприклад:

Trolls attack other posters for the rush of that nebulous 'triumph' of launching an attack. In Real Life these persons have extremely low self images and a fear of conflict. They are rather cowardly, hence the ability to insult another person 'to their face' (in the troll's mind) is only gained on the Internet. [Internet Trolls and trolling]

Trolls should be pitied, since they live a pointless and non-satisfying life, to such a degree that their only pleasure is to upset people from all around the globe. Do not let them get their daily fix of shallow pleasure, instead console yourself in the fact that none of them have fun or excitement in their real lives - probably owing to the fact that they don't have many friends or were bullied at school. Trolling is an illness, probably, and it can be brought on by a number of physical or mental ailments. For example, trolls may be very short and thin, meaning that starting real life confrontation is far too dangerous or scary for them.' [Internet Trolling: What Is An Internet Troll?]

The trolls appearance is grotesque and their stench is foul, meaning they can rarely leave the confines of their stepfathers basement. Years of online gaming have made them forget how to interact with other humans in anything but the most rudimentary ways. [How to avoid trolls]

Найчастіше ідентифікація тролей відбувається за допомогою лексичних одиниць з негативною конотацією. При аналізі дискриптивних статей про тролей та відгуків комунікантів було виокремлено наступні лексичні одиниці *silly, cowardly, powerless, stupid, uninformed, ignorant, skeptical, insincere, angry, paranoid, ferocious, disruptive, aggressive, angry, abusive, spiteful,*

miserable, with low self-esteem, self-hate, suffering lack of love, violent, nasty, hilarious, bored, unhappy, malicious, ignorant, troublesome, provocative, anti-social, malcontent, relentless, наприклад:

I came here via google because I encountered a quite angry abusive and relentless troll on a facebook group just today [Troll Psychology: A discussion on 'internet bullying']

An Internet 'troll' is an abusive anti-social user who delights in causing disharmony and conflict online.[What Is an Internet 'Troll?']

They are rather cowardly, hence the ability to insult another person 'to their face' (in the troll's mind) is only gained on the Internet. [How to recognise and deal with Trolls]

Та все ж, автори деяких статей з повагою ставляться до діяльності тролей, що відзначається використанням лексичних одиниць з позитивною конотацією таких, як *successive, professional, experienced, intelligent, highly intelligent, genuine, well-constructed, career, creative, best*, наприклад:

The experienced troller spends time carefully choosing the right subject and delivering it to the right newsgroup [Trolling the web].

Most trolls are highly intelligent people trying to hide behind a mask of stupidity and/or ignorance! They usually have an agenda [Internet Troll / Forum Troll].

Діяльність тролей характеризується також використанням дієслів, що мають негативне забарвлення: *attack, insult, threaten, never stop, harass, provoke, offend, disrupt, abuse, counter-attack, bully, manipulate, enrage, infuriate, confuse, inveigle, derail, destroy, make trouble, deface, promote fighting, do not abide, incite:*

Hiding behind a nickname, the Troll attacks, insults, threatens, and without the intervention of a moderator or the administrator or owner, will never stop. [How to recognise and deal with Trolls]

Trolls will incite broad arguments and provoke angry responses by making controversial statements.[Internet Trolling: What Is An Internet Troll?]

Таким чином, проаналізовані мовні одиниці ще раз підтверджують той факт, що тролі є негативними персонажами, які спілкуються в межах віртуального простору, особливо в немодерованих віртуальних комунікативних сервісах.

Тролі як мовні особистості проявляються переважно в конфліктній дискусії. Комунікативний конфлікт – це виникнення під час спілкування (комунікативного контакту) протистояння двох сторін комунікації, що проявляється через конфліктні стратегії й тактики [Славова 2010, с. 198]. Власне, комунікативний конфлікт, а

саме мовленнєва сутичка, вербальна агресія, образа, приниження партнера по спілкуванню, висміювання, є основною метою спілкування тролей у віртуальному просторі. Для комунікативної інтеракції тролі використовують конфліктні стратегії: стратегія провокування конфлікту та стратегія розвитку конфлікту.

Стратегія провокування конфлікту реалізується за допомогою тактики викривлення інформації, тобто інформація подається з таким змістом, який необхідний троллю. Для реалізації цієї тактики тролі вдаються до створення власного треду, де вони викладають викривлену інформацію. Для аналізу пропонується тред, започаткований користувачем Harvey Two-face. Мовець пропонує тему для обговорення, створивши тред *Between Halle Berry & Michelle Pfeiffer (sp?), which is your favorite?* на форумі KillerMovie:

After rewatching "Catwoman" I still say Halle Berry's Catwoman is my favorite. Her movie wasn't particularly bad at all, so I don't see where the hate came from. In any case, both are the best Catwomen to date, but Halle's was better. She seemed to have more sex appeal to her and was a sexier Catwoman than Pfeiffer. [<http://www.killermovies.com/forums/showthread.php?s=&postid=10984200>]

Для користувачів, які мають лише загальні знання про фільми про Бетмена, запропонована тема дискусії не є провокаційною. Конфліктогенним фактором у цьому абзаці виступає твердження про те, що Хелі Бері є кращою жінкою-кішкою. Лише справжні пошанувачі фільму знають, що Хелі Бері визнана найгіршою жінкою-кішкою за всю історію фільму. До того ж мовець не вдається до аргументації на підтримку власної точки зору, а просто підкреслює, що Хелі Бері краща ніж Мішель Пфайфер. Тому ця інформація відразу ж провокує дискусію серед комунікантів, переважна більшість постів зводиться до того, що Мішель Пфайфер є кращою жінкою-кішкою, наприклад:

Oh and for the record Halle Berry's Catwoman movie was a huge joke in general and should have never have been made.[Mr Shindiggery]

Halle Berry's Catwoman was absolutely awful and she shouldn't even be called Catwoman because she was nothing like the character. [SelinaAndBruce]

Реакція комунікантів була саме така, яка потрібна троллю. Користувач відразу створює пост-відповідь, де він наполягає на власній точці зору.

You dumbass, I have read the comics, and am allowed to have an opinion, and I think Halle's Catwoman was better. I could care less if you don't like it. It's called an opinion. [Harvey Two-Face]

Пост троля характеризується використанням лайливих слів. Троль висловлює зневагу до інших учасників спілкування, стверджуючи, що йому нецікава думка інших комунікантів. Мовець використовує стверджувальні речення, що вказує на його емоційну стабільність та віру в правильність власних висловлювань. Виникає питання, з якою метою мовець створив пост. Відповідь – щоб спровокувати інших учасників спілкування та отримати від цього задоволення, оскільки мета діяльності троля полягає саме в цьому.

У процесі своєї діяльності у віртуальному просторі комунікант спирається на власний життєвий досвід, що дає можливості орієнтуватись в оточуючій та віртуальній дійсності. Невідповідність у загальній когнітивній базі та уявлення учасників комунікації про світ може спричинити вербальний конфлікт. Компонентами вербального конфлікту є адресат та адресант, конфліктогенний фактор як катализатор непорозуміння, можливість здійснення мовленнєвих дій та протиставлення цих мовленнєвих дій із застосуванням тактичних комунікативних ходів [Чайка 2011, с. 290]. Досить часто тролі самі виступають у ролі автора треду, надаючи інформацію, яка не відповідає уявленням форумчан про дійсність, наприклад:

003

Fleming and QOS

I've read the books, and Craig's Bond is nothing like Fleming's. If Fleming had ever lived to see QOS, he probably would have been nauseous, and not just from the shaky camerawork.

[<http://www.killermovies.com/forums/showthread.php?s=&thread>]

Тролі у цьому випадку не зацікавлені у кооперації чи отриманні допомоги з приводу певного питання, їх мета отримати відповіді, що різняться з їх власною думкою для того, щоб ще раз підкреслити власні переваги. При цьому думка інших учасників комунікації не має жодного впливу на їх слова, а іноді й повністю ігнорується ними, наприклад:

quote: Originally posted by REXXXX

You clearly have a huge problem with Daniel Craig's existence. MP did not say that Craig was closer to Fleming's Bond than Dalton. He simply said that Craig was close, a claim that I agree with having read the books myself.

Please stop talking down to people who disagree with you. They are allowed to think what they will, whether you like it or not.

You clearly need to re-read the posts too and I will speak down to who ever I like. [<http://www.killermovies.com/forums/showthread.php?s=&threadid=53499>]

Під час перебігу вербального конфлікту комунікантами створюються **індивідуальні образи ситуації вербального конфлікту**, які визначають конфліктну поведінку. "У момент створення образу ситуації реальна дійсність перекручується, а щілина між ідеальною картиною ситуації вербального конфлікту та її реальністю є стимулятором конфліктної вербальної поведінки учасників спілкування, або на користь зняття конфліктогенного фактора, або ескалації вербального конфлікту" [Чайка 2011, с. 290]. Тролі, як правило, діють на користь ескалації вербального конфлікту, оскільки їх метою є образа та провокація користувачів комунікативного порталу. Часто тролі використовують тактику звинувачення адресата для реалізації стратегії розвитку конфлікту, наприклад:

*Holy sh*t Valharu! You're a racist because you didn't have Mario Lopez on that list! RACIST RACIST RACIST RACIST!!!*

AND WHERE'S BEYONCE? YOU'RE RACIST, AND I'M GOING TO CONTINUE TO USE MY SELF-RIGHTEOUS LOGIC TO KEEP ON CALLING YOU A RACIST SO LORD DINGLEBERRY WON'T HAVE TO WASTE HIS TYPING ON CALLING YOU RACIST!! RACIST!!

Oh, and you're blind, too.
[<http://www.killermovies.com/forums/f64/t406552.html>]

У наведеному прикладі автор посту використовує капіталізацію для написання цілого абзацу та стилістично знижену лексику. Численні повтори лексеми RACIST мають маніпулятивний характер та є прямою образою особистості автора. Згадані лінгвістичні прийоми свідчать про надмірну емоційність посту та категоричне негативне ставлення троля до автора треду.

Типовим для мовців тролів є використання тактики втручання у бесіду з метою образити комуніканта. Пряма образа особистості є порушенням норм мовленнєвого етикету та правил кооперативної взаємодії. Проте тролі використовують цю тактику, щоб зачепити іншого комуніканта та спровокувати вербальний конфлікт.

Усі учасники форумів мають право на власну думку. Про це не раз наголошували як модератори форумів так і самі учасники дискусій. Утім точка зору деяких мовців викликає в комунікантів різну реакцію, наприклад іронію/сарказм:

What's she gonna do? Wear a meat dress and tell the killer he can't see her p-p-p-poker face? I don't think I could watch a movie with lady gaga and even if I could I'm not sure I could take it seriously
[<http://www.killermovies.com/forums/f2/t568112.html>]

Темою дискусії було обговорення сівкелу "Мачете вбиває", де Леді Гага має зіграти певний персонаж. На твердження про те, що критики вражені її роботою в кіно, троль реагує іронією, використовуючи фразу з її пісні. Репліка *wear a meat dress* підкреслює її здатність до епатажу.

Підсумовуючи сказане вище, слід зазначити, що тролі як вид мовних особистостей є безумовно негативним персонажем, про що свідчить мовний арсенал тролей. Комунікативні стратегії та тактики, що використовуються троями є здебільшого конфліктними та провокаційними.

1. *Айзексон Уолтер*. Стив Джобс – М., 2011 – 416с. 2. Васюков И. Село Компьютеррово и его обитатели (Законы жизни компьютерной и Интернет - культуры) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://flogiston.ru/articles/netpsy/vasukov3> 3. *Славова Л.Л.* Мовна особистість політика: когнітивно-дискурсивний аспект: монографія/ Л.Л.Славова. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2010 – 358с 4. *Чайка Л.В.* Дискурсивні аспекти породження вербальних конфліктів та їх конфліктогенні фактори //Лінгвістика ХХІ століття : нові дослідження та перспективи – К., Логос, 2011 – с.288-294. 5. *Gil Paul*. What Is an Internet "Troll"? [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://netforbeginners.about.com/od/t/f/what_is_a_troll.htm 6. *Hoffman Dan*. Why I love (Internet) Trolls. 30.05.2011 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://thoughtcatalog.com/2011/why-i-love-trolls/> 7. How to recognise and deal with Trolls [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://internet-culture.factoidz.com/internet-trolls-and-trolling/> 8. How to avoid trolls: A users guide to the Internet. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.cracked.com/funny-5111-internet-troll/> 9. Internet Troll / Forum Troll. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://curezone.com/forums/troll.asp> 10. Internet Trolls and trolling [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://factoidz.com/internet-trolls-and-trolling/> 11. Internet Trolls, The Informative Infographic, May 11, 2011 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.geekologie.com/2011/05/they-uh-dont-live-under-bridges-internet.php> 12. Internet Trolling: What Is An Internet Troll? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ryankett.hubpages.com/hub/Internet-Trolling-What-Is-An-Internet-Troll> 13. Netiquette Guidelines. What is an Internet Troll/Forum Troll? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://curezone.com/forums/troll.asp> 14. Trolling the web [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.urban75.com/Mag/troll.html> 15. Trolls [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/Main/Troll> 16. Troll Psychology: A discussion on 'internet bullying' [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://daily-grind.net/troll-psychology-an-insight-into-internet-bullying/>

Нікіфорова Л.І., зав. каф.,
Інститут інформаційно-аналітичних досліджень
стратегічних програм

ЗМІСТ ТА ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-СПРЯМОВАНОЇ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

У статті розглянуто різні змістові характеристики мовної компетенції. Наведено засоби формування комплексу знань професійної спрямованості для розширення мовної компетенції.

Ключові слова: мовна компетенція, професійна діяльність, збагачення мовної компетенції.

В данной статье рассматриваются разные смысловые характеристики языковой компетенции. Приводятся способы формирования комплекса знаний профессиональной направленности для расширения языковой компетенции.

Ключевые слова: языковая компетенция, профессиональная деятельность, обогащение языковой компетенции.

The article deals with different contextual characteristics of concept "lingual competence". Methods of formation of a person's complex competence level in the professional field are presented to provide the enlargement of lingual competence.

Key words: lingual competence, professional activity, students' lingual competence enlargement.

У сучасних умовах знання іноземної мови стає засобом успішної професійної діяльності, а рівень володіння нею – одним із показників становлення професійної культури особистості. Одночасно постає гостра необхідність швидкого обміну інформацією із закордонними діловими партнерами, тому майбутній спеціаліст для успіху своєї діяльності повинен уміти спілкуватися професійно грамотно як рідною мовою, так і іноземною.

Тому в сучасному суспільстві робиться особливий акцент на вивченні іноземної мови, що, при відповідному педагогічному забезпеченні, може істотно вплинути на мовну компетенцію студентів як майбутніх фахівців. Це й визначило необхідність аналізу мовної компетенції студента при навчанні іноземної мови.